

Ord på vägen: en studie om språklig komplexitet, återberättarförmåga och ordförråd hos barn och elever i olika socioekonomiska områden

Information till vårdnadshavare om forskningsstudie om språk hos barn och elever

Vi vill fråga dig om du vill att ditt barn deltar i en forskningsstudie. I detta brev får du information om studien och om vad det innebär för ditt barn att delta.

Information om forskningsstudien

Bakgrunden är att Göteborgs Stad vill få kunskap om hur arbetet med barns och elevers språkutveckling kan utvecklas och anpassas efter de behov som finns i olika områden i staden. Forskningsstudien pågår under 2026 - 2027 och syftet är att bidra med ny kunskap om barns språkförståelse, förmåga att återberätta och ordförråd i olika socioekonomiska och geografiska områden. Med socioekonomi menas skillnader i levnadsvillkor. Resultaten kommer att användas för att utveckla undervisningens kvalitet och stödja alla barns förutsättningar för att utveckla ett rikt och nyanserat språk.

Forskningsstudien vänder sig till barn och elever som går i kommunal förskola och grundskola i Göteborgs Stad. Forskningshuvudman för studien är Göteborgs Stads förskoleförvaltning och grundskoleförvaltningen samt Göteborgs universitet. Med forskningshuvudman menas den organisation/organisationer som är ansvariga för forskningsstudien.

Varför får du frågan om ditt barn ska delta?

Du får frågan för att ditt barns förskola eller grundskola har valts ut att delta i forskningen. Val av förskolor och skolor till forskningen har gjorts slumpmässigt utifrån att det ska finnas representation från olika områden i staden. Studien omfattar barn som under året 2026 fyller 5 år och 7 år. Uppgifter som ligger till grund för urval har hämtats från statistiska centralbyrån och förskoleförvaltningens och grundskoleförvaltningens skyddade datalager.

Hur går forskningen till?

Det kommer att göras en undersökning av barns språk anpassat efter aktuella åldersgrupper. Undersökningen genomförs av en person som arbetar på förskoleförvaltningen eller grundskoleförvaltningen. Personen berättar en kort saga med bilder för barnet. Barnet får sedan återberätta sagan med stöd av bilderna. Barnet deltar vid ett tillfälle på sin förskola eller skola och samtalet kommer att ta cirka 15 minuter. Barnets återberättande kommer att ljudinspelas. Personen som träffar barnet har kunskap om barns tidiga språkutveckling, god erfarenhet av att träffa barn och förmåga att skapa en trygg situation.

Att delta i studien

Deltagandet i studien innebär inga risker för ditt barn. Personen som träffar ditt barn har utbildning i att möta barn i forskningssyfte och kommer att fråga ditt barn om han eller hon vill delta. Det är frivilligt att delta, om barnet inte vill så behöver han eller hon inte det. Den som träffar barnet kommer vara uppmärksam på om barnet genom kroppsspråk, ansiktsuttryck eller på annat sätt visar att han eller hon inte vill delta.

Det är frivilligt att delta

Du kan välja om ditt barn ska delta i studien eller inte. För att delta behövs ett samtycke från vårdnadshavare. Om barnet har två vårdnadshavare behöver båda samtycka till att barnet deltar. Undertecknad samtyckesblankett skickas i det medföljande svarskuvertet. Du kan när som helst välja att ta tillbaka samtycket. Om du väljer att inte låta ditt barn delta eller vill avbryta ditt barns deltagande behöver du inte uppge varför. Om du vill avbryta deltagandet kontakta ansvarig forskare Agneta Pihl på agneta.pihl@forskola.goteborg.se. Vid frågor kontakta Agneta Pihl. Vid behov av tolk kontakta ditt barns förskola eller skola.

Vad händer med insamlade uppgifter?

I studien kommer vi att samla in ditt barns återberättande av en saga (ljudinspelning och nedskrivet). De personuppgifter som kommer samlas in är: barnets och vårdnadshavares namn, barnets inspelade röst samt frivillig bakgrundsinformation med två kompletterande frågor till forskningen. En fråga om barnets kön och en fråga om barnet pratar fler än ett språk. Uppgifterna lämnas i samma svarskuvert som samtyckesblanketten.

Göteborgs Stads förskoleförvaltning är huvudansvarig forskningshuvudman och kommer att lagra all forskningsdata. Det gäller även de uppgifter som kommer från grundskolans deltagande barn. Uppgifterna kommer att förvaras på ett säkert sätt och hanteras med stor försiktighet så att ingen obehörig kan ta del av dem. Endast forskarna kommer att ha tillgång till uppgifterna. Insamlade uppgifter avidentifieras och kan inte kopplas till ditt barn som person eller ditt barns förskola eller skola. Uppgifterna kommer enbart användas inom forskningsstudien och presenteras på gruppnivå, det vill säga resultaten för olika områden.

Vi följer EU:s dataskyddsförordning (GDPR) och annan tillämplig lagstiftning när vi hanterar personuppgifter. Den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifterna är att behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse (artikel 6.1 e GDPR). Uppgifterna i studien kommer att bearbetas så länge studien pågår. Uppgifterna som rör barnet kommer sedan sparas i tio år och därefter raderas de. Detsamma gäller för samtycke till medverkan eller avbrutet samtycke från vårdnadshavare.

Försäkring

Alla barn som deltar i forskningsstudien är försäkrade genom det försäkringskydd som gäller för barn inom den kommunala förskolan och grundskolan.

Personuppgifter

Personuppgiftsansvaret är delat mellan forskningshuvudmännen. Enligt GDPR har du rätt att kostnadsfritt ta del av de uppgifter om barnet som hanteras i forskningsstudien samt vid behov få eventuella fel rättade. Du kan också begära att uppgifter om barnet raderas samt att behandlingen av barnets personuppgifter begränsas. Om du har frågor om hur dina och ditt barns personuppgifter behandlas så är du välkommen att kontakta informationssakerhet@grundskola.goteborg.se och Göteborgs Stads dataskyddsombud på dso@intraservice.goteborg.se. Om du är missnöjd med hur dina personuppgifter behandlas har du rätt att lämna in klagomål till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) på imy@imy.se.

Ansvarig för forskningsstudien

Agneta Pihl

Lektor, Göteborgs Stad, Förskoleförvaltningen

Mejladress: agneta.pihl@forskola.goteborg.se Telefon: 0769-489308

Postadress: Göteborgs Stad, Förskoleförvaltningen, Box 1116, 405 23 Göteborg

Webbida: www.goteborg.se